

Рекомендації для внутрішньо переміщених осіб.

13 січня 2016 року набрав чинності Закон України від 24 грудня 2015 року №921 «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Що нового?

- Безстрокова довідка ВПО. Раніше вона діяла лише 6 місяців. Відтепер підтверджувати свій статус кожні півроку непотрібно.
- Скасовано необхідність ставити штамп міграційної служби на довідці ВПО.
- Гарантії прав ВПО відтепер мають навіть громадяни, які жили на тимчасово окупованих територіях без відмітки у паспорті про реєстрацію місця проживання.

Щоб доказати проживання в зоні конфлікту, достатньо: військового квитка, трудової книжки, документа, що підтверджує право власності на рухоме або нерухоме майно, медичних документів або навіть фотографій чи відеозаписів. У такому випадку відповідні органи ухвалюють рішення про видачу довідки ВПО протягом 15 днів. Рішення про відмову у видачі довідки надаватимуть в письмовому вигляді із зазначенням підстав відмови. Таке рішення можна оскаржити в суді.

- Дуже важлива зміна: відтепер можна написати заяву про припинення трудових відносин безпосередньо в центрі зайнятості за місцем дійсного проживання ВПО. Це дуже актуально у випадку, якщо людина не звільнилась, а прийом поштових відправлень на або з території, де людина працювала, неможливий.
- Якщо переселенець добровільно повертається додому, на тимчасово окуповану територію, на тривалий термін, він зобов'язаний повідомити про це орган, який видав йому довідку ВПО. Причому, не пізніше, ніж за три дні до дня від'їзду. В іншому разі, через 60 днів відсутності, дію його довідки скасують.
- Згідно нового закону, внутрішньо переміщені особи мають право на забезпечення лікарськими засобами та надання необхідної медичної допомоги в державних і комунальних закладах охорони здоров'я.

СКЛАДНОЩІ:

- Наразі відсутній порядок врегулювання цих прав. Цей порядок повинен врегулювати Кабінет Міністрів України найближчим часом.
- Нажаль, не всі обізнані щодо своїх прав та свобод. Не кожен переселенець, наприклад, потрапивши до лікарні, нагадає лікарям про статтю 9 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Активна позиція наших громадян у цьому питанні дуже важлива!

ЯК ОТРИМАТИ ДОВІДКУ ВПО

1. **Звернутися із письмовою заявою** до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення за місцем проживання.

Заяву ВПО подають і підписують особисто. Діти, діти-сироти та позбавлені батьківського піклування, недієздатні особи або з обмеженою дієздатністю – через законного представника. Якщо у дитини такого представника нема, заяву від її імені подають органи опіки та піклування за місцем виявлення таких дітей.

2. Разом з заявою при собі мати:

- документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документ, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус, із відміткою про реєстрацію місця проживання у населеному пункті, з якого здійснюється переміщення.

- Якщо відмітки про реєстрацію місця проживання нема, підійдуть всі можливі докази факту проживання на вказаній території:

- військовий квиток з відомостями про проходження військової служби
- трудова книжка із записами про місця праці
- документ, що підтверджує право власності на рухоме або нерухоме майно
- свідоцтво про базову загальну середню освіту
- атестат про повну загальну середню освіту
- документи про професійно-технічну освіту
- документ про вищу освіту
- медичні документи
- фотографії, відеозаписи тощо.

- Якщо заяву подає законний представник, йому потрібно також мати при собі:

- документ, що посвідчує особу законного представника
- документ, що підтверджує повноваження особи як законного представника, крім випадків, коли законними представниками є батьки або усиновлювачі
- у разі необхідності – свідоцтво про народження дитини.

ЯК ОТРИМАТИ ДОВІДКУ ВПО БЕЗ ПАСПОРТА

Навіть із втраченим паспортом переселенець може отримати довідку ВПО. Для цього є чітка законна процедура. Треба подати до територіального підрозділу Державної міграційної служби за місцем проживання:

- Заяву про втрату паспорта.
- Одну фотокартку 3,5 x 4,5 см.

Документ, що посвідчує особу, яка втратила паспорт. Якщо такого документа нема, тимчасове посвідчення все одно повинні зробити. Але з поміткою про те, що воно оформлене без документа, який посвідчує особу заявника.

Тимчасове посвідчення оформляється протягом 3 робочих днів з дати подачі заяви. Строк його дії – 1 місяць. Продовжити строк можуть не більше, ніж ще на 1 місяць.

При отриманні паспорта, треба здати тимчасове посвідчення. Якщо воно втрачене – письмово повідомити про це підрозділ Державної міграційної служби.

ЯК ВІДНОВИТИ ПЕНСІЮ ПЕРЕСЕЛЕНЦЮ

Управління пенсійного фонду України призупинило виплату пенсій внутрішньо переміщеним особам, які за даними чиновників не проживають на підконтрольній території України.

Для того, щоб поновити пенсію, ВПО треба особисто звернутися в орган пенсійного фонду, де переселенець перебуває на обліку. У довільній заяві про поновлення пенсії потрібно зазначити, що пенсіонер постійно проживав і має намір проживати на підконтрольній території України. Заяву краще писати у двох примірниках. На вашому примірнику повинні поставити вхідний номер. Також візьміть з собою паспорт та довідку ВПО.

Поновлені пенсії переказуватимуть на рахунок АТ «Ощадбанк». Якщо раніше пенсія була оформлена в іншому банку, зараз треба відкрити рахунок саме в «Ощадбанку». У Пенсійному фонді запевняють – якщо, після перевірки інформації про переселенця, виявиться, що він має право на пенсію, її відновлять.

Якщо офіційне звернення до Пенсійного фонду не допомогло і ви не отримали законну пенсію, чи отримали її не в повному обсязі – це привід звертатися до суду.

ЯК ОТРИМАТИ ПУТІВКУ НА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДИТИНИ

Заявки на оздоровчий відпочинок для дітей приймають управління соціального захисту населення (УПСЗН) облдержадміністрації за місцем проживання. Ось кроки, які треба зробити, щоб отримати таку путівку:

По-перше, перед отриманням путівки дитина має пройти медичний огляд.

Також, щоб отримати безкоштовну путівку, треба принести до УПСЗН за місцем проживання:

- Копію свідоцтва про народження.
- Медичну довідку за зразком, що затверджено спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

УВАГА! Додаткові документи, які можуть знадобитись для оформлення путівки:

- Для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: копія свідоцтва про смерть обох батьків, довідка про запис батька згідно зі статтею 135 Сімейного Кодексу України, рішення виконкому міської ради чи райдержадміністрації про встановлення опіки або направлення до державного закладу.
- Для дітей з малозабезпечених сімей: довідка про призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.
- Для дітей з багатодітних сімей: довідка про склад сім'ї за місцем проживання (три та більше неповнолітніх членів сім'ї), копія посвідчення дітей з багатодітної сім'ї.

- Для дітей-інвалідів: медичне свідоцтво про інвалідність або копія посвідчення про інвалідність.

Путівки дітям та їх батькам на руки не видаються.

Якщо батьки працюють і є платниками Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, треба подати у оздоровчий табір заявку з підприємства про застраховану особу у Фонді соціального страхування з тимчасової втрати працездатності на відшкодування часткової вартості путівки.

ЗА ЯКИХ ПІДСТАВ ПЕРЕСЕЛЕНЕЦЬ МОЖЕ ВТРАТИТИ СТАТУС ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНОЇ ОСОБИ

Отже, що може стати приводом для скасування довідки ВПО:

1. Подача заяви про відмову від довідки ВПО.
2. Скоєння злочину. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади; посягання на територіальну цілісність і недоторканність України; терористичний акт; втягнення у вчинення терористичного акту; публічні заклики до вчинення терористичного акту; створення терористичної групи чи терористичної організації; сприяння вчиненню терористичного акту; фінансування тероризму; здійснення геноциду, злочину проти людяності або військового злочину;
3. Повернення до покинутого місця постійного проживання у тимчасово окупованій території.
4. Виїзд на постійне місце проживання за кордон;
5. Подання завідомо недостовірних відомостей при оформленні довідки ВПО.

Важливий нюанс: людина, яка оформила статус ВПО, може виїхати з місця фактичного проживання не більше ніж на 60 днів. В іншому разі її можуть позбавити цього статусу. Тому, якщо у вас є довідка, і вам потрібно покинути місце проживання більш ніж на 60 днів – попередьте про це управління соціального захисту за місцем фактичного проживання. Тоді вам подовжать цей період до 90 днів.

ЯК ВПО ЗАОЩАДИТИ НА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ

Ціни на комунальні послуги знову підвищують. Як заощадити – питання гостре, особливо для переселенців.

Щомісячна адресна допомога ВПО на оплату ЖК-послуг

Вона передбачена постановою Кабінету Міністрів №505 від 1.10.2014 року. 442 гривні для працездатної людини, 884 – для непрацездатної, але не більше 2400 гривень на сім'ю.

Субсидії

Переселенцям ще в 2015 році дозволили оформляти субсидії. Для цього потрібно звернутися до органу соціального захисту населення за місцем проживання або до сільської ради з наступними документами:

- заява про призначення житлової субсидії;
- декларація про доходи і витрати осіб, які звернулися за субсидією;

- довідки про доходи – у разі зазначення в декларації інших отриманих доходів, інформація про які відсутня у ДФС, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування, і відповідно до законодавства не може бути отримана за запитом структурного підрозділу з питань соціального захисту населення. У разі зазначення в декларації інших отриманих доходів, інформація про які відсутня у ДФС, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування, та неможливості підтвердити такі доходи довідкою до декларації, додається письмове пояснення з зазначенням їх розміру;

- договір найму (оренди) житла.

Увага! Договір оренди нотаріально завіряти не треба! Досить звичайного письмового договору.

Вимога! Особові рахунки для оплати житлово-комунальних послуг треба переоформити на переселенця (для цього власник житла та переселенець звертаються до ЖЕКу або органу, яким надаються відповідні послуги, із заявами на переоформлення рахунків).

Переоформлення рахунків не впливає на право власності на житло.

Довідково:

Отримати послуги адвоката за державний кошт внутрішньо переміщені особи можуть, звернувшись до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

З питань забезпечення надання безоплатної вторинної правової допомоги у цивільних і адміністративних справах (а також таких, що стосуються захисту прав та інтересів потерпілих і свідків в кримінальних провадженнях), пропонуємо звертатися до місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Миколаївській області.